

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра музичного мистецтва та звукорежисури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Всесвітня історія музики

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

02 «Культура і мистецтво»
025 «Музичне мистецтво»
Музичне мистецтво
перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доцент кафедри музичного мистецтва та звукорежисури, к.мист., доцент Каплун Тетяна Михайлівна	067-782-91-45	tat_kap@i.ua

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Всесвітня історія музики є однією з найважливіших професійних дисциплін, необхідних фахівцям вокального мистецтва джаз-естради і сценічного вокалу) та звукорежисерам для набуття здоувачем знань та умінь для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з обов'язковим усвідомленням принципів музичної творчості в контексті гуманітарного кола знань і учбових дисциплін, для глибокого ознайомлення з різнобічними фактами Всесвітньої історії музики з урахуванням останніх досягнень науково-творчого порядку та міжнародного досвіду розробок з наукового охоплення культурних надбань, з опорою на можливості метафізики історії музики і культурологічних виходів музично-теоретичних здобутків.

Метою курсу «Всесвітня історія музики» як навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з етапами розвитку світової музичної культури, надання знань про основні музичні жанри та форми, уявлення про стилі й напрямки світової музики, їх історичні передумови; розвиток вміння вільно розповідати про музичний твір, характеризуючи його образний зміст, композиційні особливості; сприяння збагаченню музично-словникового запасу студента, поширення його професійного кругозору; вивчення здобувачами історії та традицій світової музичної культури, усвідомлення її значення та впливу на сучасну музику.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Всесвітня історія музики» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

Навчальна дисципліна Всесвітня історія музики забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (РН)**, передбачених освітньою програмою:

РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

РН 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

РН 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. Знати на понятійному рівні – основні категорії, поняття та їх визначення з курсу, зміст предмету «Всесвітня історія музики» та його структуру.

2. Знати упорядковану інформацію щодо різних періодів, провідних художньо-творчих процесів та стильових напрямків всесвітньої історії музичного мистецтва; фактологічного матеріалу відносно біографічних та творчих здобутків видатних композиторів та виконавців.

3. Знати можливості застосування теоретичних знань на практиці музиканта-виконавця та звукорежисера; можливості осягання музичного твору в культурно-історичному контексті втілення джазових та естрадних традицій різних епох в сучасній музиці.

Уміння:

4. Уміти аналізувати музичні твори різних стилів, жанрів певних періодів історії музичного мистецтва з розумінням якісних змін та оновлень, що відбуваються у світовому музичному мистецтві на сучасному етапі.

5. Уміти задіяти інформаційні ресурси, які дозволяють розширювати коло знань у сфері теорії та історії музичного мистецтва, та використовувати здобуті знання при дослідженні певного музичного твору та відповідного стилю (епохи, композитора та інше).

6. Уміти використовувати здобуті знання в прикладних і художніх цілях.

Навички:

7. Упорядковувати набуті знання з історії музичного мистецтва у вигляді виконання індивідуальних завдань.

8. Аргументовано обговорити та пояснити: розуміння та аналіз стильових, жанрових та індивідуально-авторських особливостей музичного процесу в різні історичні епохи;

9. Самостійно оцінювати виконавський рівень втілення художніх та стильових рис різних музичних творів у сучасних виконавців;

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
9	270	70	56	128	2	3, 4	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ III семестр

Назви змістових модулів і тем	кількість годин			
	разом	у тому числі		
		лекц.	практ.	С.р.
Змістовий модуль I. Стародавня музична культура				
Тема 1. Періодизація всесвітньої історії музики. Виникнення та ранні етапи існування музики: музична культура первісного світу.	8	2	1	5
Тема 2. Музична культура Давнього Сходу.	8	2	1	5
Тема 3. Античне музичне мистецтво.	10	2	2	6
Змістовий модуль II. Музична культура Європи та Сходу епохи Середньовіччя і Відродження				
Тема 4. Загальна характеристика європейського музичного мистецтва епохи Середньовіччя.	8	2	1	5
Тема 5. Музичне мистецтво православного та католицького ареалів у порівняльній характеристиці.	14	6	2	6
Тема 6. Музичне мистецтво епохи Відродження.	8	2	1	5
Змістовий модуль III. Музична культура XVII століття				
Тема 7. Загальна характеристика музичної культури XVII століття. Стильові ознаки музичного бароко, рококо та класицизму.	12	4	2	6
Тема 8. Вокальна музика XVII століття.	20	6	4	10
Тема 9. Інструментальна музика XVII століття.	16	4	2	10

Змістовний модуль IV. Музична культура XVIII ст.				
Тема 10. Загальна характеристика музичної культури XVIII століття.	8	2	2	4
Тема 11. Творчі портрети німецьких композиторів першої половини XVIII ст.: І.С. Бах і Гендель у порівняльній характеристиці.	20	6	6	8
Тема 12. Оперні шляхи XVIII ст. Оперна реформа Х.В. Глюка та В.А. Моцарта.	18	4	4	10
<i>Разом</i>	150	42	28	80
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - екзамен				

IV семестр

Назви змістових модулів і тем	кількість годин			
	разом	у тому числі		
		лекц.	практ.	С.р.
Змістовний модуль I. Музична культура XVIII ст.				
Тема 13. Віденська класична школа у контексті розвитку європейської інструментальної музики XVIII ст.	16	4	4	8
Тема 14. Музична культура XVIII ст. слов'янського ареалу.	11	2	2	7
Змістовний модуль II. Музична культура Європи XIX – поч. XX ст.				
Тема 15. Загальна характеристика європейського музичного мистецтва XIX – поч. XX ст.	11	2	2	7
Тема 16. Жанрова і стильова характеристика музики західноєвропейських композиторів XIX – поч. XX ст.	22	6	6	11
Тема 17. Вокальна і інструментальна творчість композиторів Східної Європи XIX – поч. XX ст.	17	4	4	8
Змістовний модуль III. Світова музична культура XX – перших десятиліть XXI ст.				
Тема 18. Загальна характеристика художньої культури, стильові напрями та жанрові акценти у світовій музичній культурі XX – перших десятиліть XXI ст.	16	4	4	8
Тема 19. Стильове розмаїття, композиторські школи і угруповання XX ст. («нововіденська школа», «Шістка», американські мінімалісти, авангард середини та другої половини XX ст.).	16	4	4	8
Тема 20. Постмодернізм як світоглядно-естетична система у музичному мистецтві.	11	2	2	7
<i>Разом</i>	120	28	28	64
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - екзамен				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі вищої освіти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, список обов'язкових творів для перегляду (відео-опери, відео виконання музичних творів різних виконавців, сучасні обробки класичних творів т. і.) та прослуховування за курсом; рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань (творчо-наукові есе на вибрану здобувачем тему за темою), тощо, здобувачі вищої освіти отримують, користуючись університетськими

комп'ютерними класами та бібліотекою. Практичні заняття проходять в аудиторії з фортепіано та необхідною апаратурою для відтворення аудіо матеріалу.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ III семестр

№ з/п	Назва теми	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН
Змістовний модуль I. Стародавня музична культура		
1	<p>Тема 1. Періодизація всесвітньої історії музики. Виникнення та ранні етапи існування музики: музична культура первісного світу.</p> <p>1. Предмет всесвітньої історії музики. Загальні відомості про музичні жанри, форми, засоби музичної виразності.</p> <p>2. Основні періоди всесвітньої історії музики у контексті історії мистецтва. Принципи класифікації історії музики: : музикознавчий підхід до визначення меж епох на основі зміни системи музичного мислення, переінтонування музичної мови, суспільно-політичних і соціокультурних перетворень у суспільному житті..</p> <p>3. Наукові концепції походження музики.</p>	1
2	<p>Тема 2. Музична культура Давнього Сходу</p> <p>1. Загальні особливості музичної культури країн Давнього Сходу.</p> <p>2. Музична культура Шумеро-Вавилонії та Давнього Єгипту.</p> <p>3. Стародавня музична культура Китаю та Індії: релігійно-філософська основа.</p> <p>4. Музична культура Давньої Палестини і Сирії.</p>	1
3	<p>Тема 3. Античне музичне мистецтво</p> <p>1. Витоки музичної культури античності.</p> <p>2. Музичні жанри Давньої Греції. Вокальна хорова лірика.</p> <p>3. Роль музики в античному театрі.</p> <p>4. Інструментарій. Давньогрецька інструментальна музика.</p> <p>5. Особливості музичної культури Риму.</p>	2
Змістовний модуль II. Музична культура Європи та Сходу епохи Середньовіччя і Відродження		
4	<p>Тема 4. Загальна характеристика європейського музичного мистецтва епохи Середньовіччя</p> <p>1. Типологічні риси художньої культури Середньовіччя у контексті релігійної парадигми часу</p> <p>2. Роль Візантії у світовій культурі Середньовіччя.</p> <p>3. Світська традиція епохи: придворне та народне мистецтво, пісенна творчість трубадурів, труверів, міннезінгерів.</p>	1
5	<p>Тема 5. Музичне мистецтво православного та католицького ареалів у порівняльній характеристиці</p> <p>1. Європейська духовна музична культура Середньовіччя: богослужбові кола, різновиди християнської служби та роль музичного компоненту.</p> <p>2. Монодія православної церковної традиції.</p> <p>3. Грегоріаніка та інструментарій католицької службової музики</p> <p>4. Основи музичної теорії Середньовіччя: жанрова класифікація, система іхосів (осмогласся, модуси), ритмо-мелодійне</p>	2

	поспівкове та звукорядне монодійне мислення, принципи невменної нотації. Багатоголосся.	
6	Тема 6. Музичне мистецтво епохи Відродження 1. Загальна характеристика музичної культури Відродження у контексті культури і філософії епохи (антропоцентризм, гуманізм, натурфілософія). 2. Культура Відродження і слов'янський музичний світ. 3. Церковна, народна та придворна музика епохи Відродження: мистецтво хорової поліфонії «строногого стилю» (франко-фламандська і італійська школи). Творчість Дж. Палестрини, Кл. Монтеверді.	1
Змістовний модуль III. Музична культура XVII століття		
7	Тема 7. Загальна характеристика музичної культури XVII століття. 1. Загальна характеристика культури XVII-XVIII ст. 2. Сильові ознаки музичного бароко, рококо та класицизму. 3. Провідні тенденції італійської, французької, німецької та англійської музичної культури XVII ст.	2
8	Тема 8. Вокальна музика XVII століття. 1. Виникнення та етапи розвитку італійської опери XVII ст.: флорентійська камерата, венеціанська, римська та неаполітанська опера. 2. Опера-seria: особливості побудовання, типи речитативу і арії, оркестровий вступ, співацький стиль bel canto. 3. Французька, німецька, англійська опера XVII ст.	4
9	Тема 9. Інструментальна музика XVII століття. 1. Видатне значення інструментальної музики XVII століття в історії європейської та світової музики. 2. Органна, скрипкова та клавірні інструментальні школи Західної Європи (італійська, французька, німецька, чеська). 3. Провідні жанри інструментальної музики (клавірні: сюїта, програмна інструментальна мініатюра, старовинна соната; скрипкова: концерт, касация; органна: прелюдія, фантазія, fuga, пассакалія; хорал та хоральні обробки).	2
Змістовний модуль IV. Музична культура XVIII ст.		
10	Тема 10. Загальна характеристика музичної культури XVIII століття. 1. Музична культура XVIII ст. у відображенні провідних ідей свого часу. 2. Провідні музичні стилі XVIII ст.: німецьке бароко першої половини століття, європейський класицизм. 3. Музична культура XVIII ст. народів слов'янського ареалу.	2
11	Тема 11. Творчі портрети німецьких композиторів першої половини XVIII ст.: І.С. Бах і Г. Гендель у порівняльній характеристиці. 1. Особливості творчого шляху І.С. Баха і Г. Генделя у контексті європейської музичної культури XVIII ст. 2. Вокально-інструментальна та інструментальна творчість І.С. Баха. 3. Оперна та ораторіальна творчість Г. Генделя.	6
12	Тема 12. Оперні шляхи XVIII ст. Оперна реформа Х.В. Глюка та В.А. Моцарта. 1. Особливості стану оперного жанру у європейській культурі XVIII ст.: криза опери-seria, виникнення комедійної опери в Італії. Оперна творчість композиторів слов'янських народів. 2. Реформаторська оперна діяльність Х.В. Глюка. 3. Оперна творчість В.А. Моцарта.	4

	Всього	28
IV семестр		
№ з/п	Назва теми	кількість годин
Змістовний модуль V. Музична культура XVIII ст.		
13	Тема 13. Віденська класична школа у контексті розвитку європейської інструментальної музики XVIII ст. 1. Естетико-стильові засади інструментального музичного класицизму. 2. Сонатно-симфонічний цикл: структурні та змістовні особливості. 3. Жанри симфонії та сонати у творчості В. Моцарта. 4. Специфіка інструментального шляху Л. Бетховена у жанрах сонатно-симфонічного циклу.	2
14	Тема 14. Музична культура XVIII ст. слов'янського ареалу. 1. Передумови формування музичної культури в країнах слов'янського ареалу. 2. Формування оперної та інструментальної музики в країнах слов'янського ареалу.	2
Змістовний модуль VI. Музична культура Європи XIX – поч. XX ст.		
15	Тема 15. Загальна характеристика європейського музичного мистецтва XIX – поч. XX ст. 1. Провідні риси та стилі європейського музичного мистецтва XIX – поч. XX ст. у контексті історичних і філософсько-естетичних ідей свого часу. 2. Народження національних професійних музичних композиторських та виконавських шкіл у країнах Європи.	2
16	Тема 16. Жанрова і стильова характеристика музики західноєвропейських композиторів XIX – поч. XX ст. 1. Періодизація історії європейського музичного романтизму. Жанрова система та особливості музичної мови композиторів-романтиків. 2. Реалістичні стильові тенденції європейського музичного мистецтва XIX – поч. XX ст. 3. Музичний імпресіонізм у творчості К. Дебюсі та інших композиторів другої половини XIX – поч. XX ст. 4. Жанр опери у композиторів Західної Європи XIX – поч. XX ст. 5. Симфонічна та камерно-інструментальна музика: жанрова та стильова характеристика, виконавська школа.	4
17	Тема 17. Вокальна і інструментальна творчість композиторів Східної Європи XIX – поч. XX ст. 1. Жанрово-стильова характеристика музичної культури східнослов'янських країн. 2. Оперні шляхи в східноєвропейській музичній культурі XIX – поч. XX ст. 3. Вокальні та інструментальні виконавські традиції у країнах Східної Європи.	2
Змістовний модуль VII. Світова музична культура XX – перших десятиліть XXI ст.		
18	Тема 18. Загальна характеристика художньої культури, стильові напрями та жанрові акценти у світовій музичній культурі XX – перших десятиліть XXI ст. 1. Історичний і соціокультурний контекст і основні тенденції музики другої половини XX – перших десятиліть XXI ст. Особливості світової музичної культури у зв'язку з іншими видами мистецтва, театралізація музичного мислення. 2. Загальний огляд стильових тенденцій музичного мистецтва XX – перших десятиліть XXI ст. у контексті філософських, релігійних, наукових концепцій свого часу. 3. Музичний авангард у світовій музичній культурі XX століття: парадокси та пошуки нових шляхів.	2

19	Тема 19. Стильове розмаїття, композиторські школи і угруповання XX ст. («нововіденська школа», «Шістка», американські мінімалісти, авангард середини та другої половини XX ст.). 1. Стильове розмаїття музичної культури першої половини XX століття: тенденції імпресіонізму та пізнього романтизму, символізму, експресіонізму, неокласицизму, неофольклоризму. 2. Творчі пошуки нового музично-виразного світу у творчості композиторів-авангардистів світу середини та другої половини XX ст.: полістилістика, мікрохроматика, сонористика, мінімалізм, алеаторика, конкретна і електронна музика, т.і. Індивідуальні особливості стилів провідних композиторів музичного авангарду. 3. І.Ф. Стравінський: зв'язки з новітніми явищами мистецтва, вплив на музику XX століття. 4. Особливості формування музичної культури США в зв'язку з колоніальним типом розвитку країни.	4
20	Тема 20. Постмодернізм як світоглядно-естетична система у музичному мистецтві. 1. Загальна характеристика особливостей прояву ідей постмодернізму у світовій музичній культурі. 3. Прояви ідеї плюралізму в світовій музиці другої половини XX ст. і сучасності	2
Всього		28

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «Всесвітня історія музики» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу та прослуховування рекомендованих відео- і аудіо- матеріалів, вивчення тем, рекомендованих до навчання.
3. Підготовка до практичних занять та семінарів.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю: відпрацювання та вміння пояснити основні змістовні питання за модулями, вміти ґрунтовно відповідати на питання теми, легко переказувати свої думки.
- 8.

Питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

III семестр

теми з/п	Завдання	годин
1	1. Значення культової (вокальної та інструментальної) первісної музики в розвитку музичних культур різних регіонів і країн. 2. Музична культура первісного періоду (синкретична природа мистецтва, місце музики у первісному обряді, формування ладового та метро-ритмічного мислення, фактура багатоголосся, первісний інструментарій). 3. Опрацювання конспектів, додаткової літератури, відеозаписів по мистецтву первісної культури,	5
2-3	1. Есе (тема на вибір): 1.1. Особливості вивчення музичного мистецтва країн Давнього Сходу, ранні пам'ятки давньосхідної музичної нотації. 1.2. Антична музична теорія і естетика. Каноніки. Гармоніки. первісний інструментарій. 2. Опрацювання конспектів, додаткової літератури, відеозаписів за темою.	11

	3. Прослуховування музичних зразків Давнього Сходу, античності.	
4-5	1. Інформаційне повідомлення (теми на вибір): 1.1. Музична культура східного середньовіччя. 1.2. Нотація епохи Середньовіччя. 2. Прослуховування зразків візантійського, давньоруського, болгарського, сербського церковного співу, грегорианського хоралу, музики трубадурів/труверів/міннезінгерів. 3. Опрацювання конспектів, додаткової літератури, відеозаписів за темою.	11
6	1. Інформаційне повідомлення (теми на вибір): 1.1. Cantus Firmus як основа музичної композиції. 1.2. Жанр мадригалу. 1.3. Інструментальна музика Відродження. 2. Опрацювання конспектів, додаткової літератури, відеозаписів. 3. Прослуховування творів О. Ласо, Ж. Депре, Дж. Палестрини, Г. де Машо та інші.	5
7-9	1. Есе (теми на вибір): 1.1. К. Монтеверді як засновник оперного жанру. 1.2. Історичні відомості про інструментарій (орган, клавесин/клавикорд, віола та їх різновиди). 2. Опрацювання конспектів, додаткової літератури, відеозаписів. 3. Прослуховування фрагментів опер Я. Пері «Євридика», К. Монтеверді «Аріадна», Г. Перселла «Дідона та Еней». 4. Прослуховування творів К. Букстехуде, Й. Пахельбеля, Ф. Рамо, Ф. Куперена, А. Вівальді, А. Кореллі, Дж. Тартіні.	26
10-12	1. Інформаційне повідомлення (теми на вибір): 1.1. Здобутки східноєвропейської музичної культури XVIII ст. у контексті національної історії та європейської музики. 1.2. Різновиди комедійної опери Франції і Германії. 1.3. Аналіз опери-seria і опери-buffa (на вибір) – А. Скарлатті, Перголезі, Піччіні та інших. 1.4. Оперна творчість К.-В. Глюка. 1.5. Творчий та життєвий шлях В.-А. Моцарта. 2. Опрацювання конспектів, додаткової літератури, відеозаписів. 3. Опрацювання лібрето та прослуховування опери К.-В. Глюка «Орфей». 4. Опрацювання лібрето та прослуховування опер «Весілля Фігаро» та «Дон Жуан»,	22
		Всього 80
IV семестр		
Змістовний модуль V. Музична культура XVIII ст.		
13-14	1. Есе (тема на вибір): 1.1. Мангеймська школа та її роль у формуванні класичних жанрів симфонії і сонати у творчості Й. Гайдна. 1.2. Виконавська діяльність українських музикантів та виконавців XVIII ст. країн слов'янського ареалу. 1.3. Й. Гайдн. Творчий шлях. 1.4. Творчий та життєвий шлях Л. Бетховена. 2. Опрацювання конспектів, додаткової літератури, відеозаписів. 3. Прослуховування 3.1. Й. Гайдн. Симфонія №103, фортепіанна соната D-dur.	15

	3.2. В.-А. Моцарт. Симфонія №40, фортепіанні сонати (2 за вибором). 3.3. Л. Бетховен. Фортепіанні сонати (№ 5, 8, 14, 17, 23). Симфонії №5, 9 (фінал).	
	Змістовний модуль VI. Музична культура Європи XIX – поч. XX ст.	
15-17	<p>1. Камерно-вокальні жанри у західноєвропейській вокальній традиції XIX – поч. XX ст.</p> <p>2. Вокальні виконавські школи Європи у їх національній специфіці. Інформаційне повідомлення (теми на вибір):</p> <p>1.1. Творчий шлях Ф. Шуберта. 1.2. Ф. Шопен – поет фортепіано. 1.3. Роберт Шуман і Клара Вік – кохання і творчість. 1.4. Угорські витоки творчості Ф. Ліста. 1.5. Творча натура Г. Берліоза. 1.6. Р. Вагнер – музикант-філософ. 1.7. Композитори слов'янського ареалу XIX століття і становлення національних музичних шкіл.</p> <p>2. Опрацювання конспектів, додаткової літератури, відеозаписів.</p> <p>3. Прослуховування:</p> <p>3.1. Ф. Шуберт. Вокальні цикли «Прекрасна мельничиха», «Зимовий шлях», симфонія № 8. 3.2. Р. Шуман. Фортепіанний цикл «Карнавал», вокальний цикл «Любов поета». 3.3. Ф. Шопен. Фортепіанні мініатюри, балада №1. 3.4. Ф. Лист. Фортепіанні твори (на вибір), симфонічна поема «Прелюди». 3.5. Г. Берліоз. «Фантастична симфонія». 3.6. Б. Сметана. Симфонічна поема «Влтава». А. Дворжак. Симфонія №5. 3.7. Е. Гріг. Симфонічна сюїта «Пер Гюнт».</p> <p>4. Р. Вагнер. Опрацювання лібрето та прослуховування опери «Лоенгрін» та циклу «Кільце Нібелунгів».</p> <p>5. Ж. Бізе. Опрацювання лібрето та прослуховування опери «Кармен».</p> <p>6. Дж. Верді. Опрацювання лібрето та прослуховування опери «Травіата».</p>	26
	Змістовний модуль VII. Світова музична культура XX – перших десятиліть XXI ст.	
18-21	<p>1. Есе (на вибір):</p> <p>1.1. Різноманіття жанрів музичних на перетині з іншими видами мистецтва, нові жанрові явища, дифузні жанрові взаємопроникнення. 1.2. Творчий шлях І Стравінського. 1.3. Додакафонна теорія А. Шенберга, серіалізм А. Веберна. 1.4. Тенденції постмодернізму, неоромантизму, мінімалізму, полістилістика (колаж і інші). 1.5. Кіномузика XX ст. і сьогодення: здобутки і перспективи.</p> <p>2. Опрацювання конспектів, додаткової літератури, відеозаписів.</p> <p>3. Прослуховування:</p> <p>3.1. К. Дебюсі. Прослуховування прелюдій (на вибір), «Післяполуденний відпочинок Фавну» (фрагменти). 3.2. І. Стравінський. Балет «Весна священна». 3.3. К. Орф. Кантата «Carmina burana». 3.4. Б. Барток. «Allegro barbaro». 3.5. Твори композиторів західного авангарду (О. Мессіан, П. Булез, Дж. Кейдж, К. Штокгаузен, К. Пендерецький, інші).</p>	23
	Всього	64

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань, участь з доповідями у конференціях та круглих столах, публікація тез та статей.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, науково-творче есе, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; практичні завдання, екзамен
--	--

Питання до заліку - III семестр

1. Основні періоди всесвітньої історії музики у контексті історії мистецтва. Принципи класифікації історії музики.
2. Міфологічні та наукові концепції походження музики.
3. Загальні особливості музичної культури країн Давнього Сходу.
4. Музична культура Давнього Китаю та Давньої Індії та її релігійно-філософська основа.
5. Загальна характеристика музичної культури епохи античності.
6. Музичні жанри Давньої Греції. Вокальна хорова лірика.
7. Роль музики в античному театрі.
8. Інструментарій. Давньогрецька інструментальна музика.
9. Особливості музичної культури Риму.
10. Музична теорія Давньої Греції.
11. Типологічні риси художньої культури Середньовіччя у контексті релігійної парадигми часу.
12. Роль Візантії у світовій культурі Середньовіччя.
13. Світська традиція епохи: придворне та народне мистецтво, пісенна творчість трубадурів, труверів, міннезінгерів.
14. Європейська духовна музична культура Середньовіччя: богослужбові кола, різновиди християнської служби та роль музичного компоненту.
15. Монодія православної церковної традиції.
16. Грегоріаніка та інструментарій католицької службової музики
17. Основи музичної теорії Середньовіччя: жанрова класифікація, система іхосів (осмогласся, модуси), ритмо-мелодійне поспівкове та звукорядне монодійне мислення, принципи невменної нотації. Багатоголосся.
18. Загальна характеристика музичної культури Відродження у контексті культури і філософії епохи (антропоцентризм, гуманізм, натурфілософія).
19. Церковна, народна та придворна музика епохи Відродження: мистецтво хорової поліфонії «строного стилю» (франко-фламандська і італійська школи).
20. Хорова творчість Дж. Палестрини і Кл. Монтеверді.
21. Загальна характеристика музичної культури XVII-XVIII ст. Стильові ознаки музичного бароко, рококо та класицизму.
22. Провідні тенденції італійської музичної культури XVII ст.
23. Французька музична культура XVII ст.
24. Німецька музична культура XVII ст.
25. Англійська музична культура XVII ст.
26. Виникнення та етапи розвитку італійської опери XVII ст.: флорентійська камерата, венеціанська та римська опера.

27. Неаполітанська опера-seria: особливості побудування, типи речитативу і арії, оркестровий вступ, співацький стиль bel canto.
28. Національні риси французької опери XVII ст.
29. Німецька та англійська опера XVII ст.
30. Інструментальна музики XVII століття в історії європейської та світової музики.
31. Історичні відомості про інструментарій XVII століття (орган, клавесин/клавікорд, віола та їх різновиди).
32. Органна, скрипкова та клавирна інструментальні школи Західної Європи (італійська, французька, німецька, чеська).
33. Провідні жанри інструментальної музики XVII ст. – клавирної та органної, скрипкової; оркестрова музика.
34. Музична культура Європи XVIII ст. у відображенні провідних ідей свого часу.
35. Провідні музичні стилі XVIII ст.: німецьке бароко першої половини століття, європейський класицизм.
36. Музична культура XVIII ст. народів слов'янського ареалу.
37. Вокально-інструментальна творчість І.С. Баха – загальна характеристика.
38. Інструментальна творчість І.С. Баха – загальна характеристика.
39. Загальний огляд творчості Г. Генделя.
40. Особливості стану оперного жанру у європейській культурі XVIII ст.: криза опери-seria, виникнення комедійної опери в Італії та її національні версії в німецькій традиції.
41. Реформаторська оперна діяльність Х.В. Глюка.
42. Загальна характеристика оперної творчості В.А. Моцарта.
43. Сильова характеристика пісенної лицарської традиції трубадурів/труверів/міннезінгерів. Дума як втілення вітчизняної народної лицарської пісенності.
44. Особливості стилістики італійської опери XVII століття: еволюційні шляхи від флорентійської до неаполітанської опери.
45. Сильова характеристика хорової музики строгого стилю (на прикладі творчості О. Ласо, Ж. Дебре, Дж. Палестрини, Г. де Машо та інших).
46. Лірична трагедія у творчості Ж.-Б. Люлі.
47. Опера Г. Перселла «Дідона і Еней» як зразок англійської баладної опери XVII століття.
48. Інструментальна німецька, італійська та французька музика XVII століття (на прикладі творів К. Букстехуде, Й. Пахельбеля, Ф. Рамо, Ф. Куперена, А. Вівальді, А. Кореллі, Дж. Тартіні).
49. Ораторія «Самсон» Г. Генделя: провідні елементи ораторіального стилю композитора.
50. Опера «Орфей» Х.В. Глюка у контексті оперної реформи композитора.
51. Опера «Весілля Фігаро» В.А. Моцарта.
52. Весела драма «Дон Жуан» В.А. Моцарта.

Питання до екзамену - IV семестр

1. Естетико-стильові засади інструментального музичного класицизму на прикладі віденської класичної музичної школи.
2. Сонатно-симфонічний цикл: структурні та змістовні особливості.
3. Мангеймська школа та її роль у формуванні класичних жанрів симфонії і сонати у творчості Й. Гайдна.
4. Жанри симфонії та сонати у творчості В. Моцарта.
5. Специфіка інструментального шляху Л. Бетховена у жанрах сонатно-симфонічного циклу.
6. Формування оперної та інструментальної музики в країнах слов'янського ареалу.
7. Провідні риси та стилі європейського музичного мистецтва XIX – поч. XX ст. у контексті історичних і філософсько-естетичних ідей свого часу.
8. Народження національних професійних музичних композиторських та виконавських шкіл у країнах Європи.
9. Періодизація історії європейського музичного романтизму.
10. Жанрова система та особливості музичної мови композиторів-романтиків.
11. Реалістичні стильові тенденції європейського музичного мистецтва XIX – поч. XX ст.

12. Музичний імпресіонізм у творчості К. Дебюсі та інших композиторів другої половини XIX – поч. XX ст.
13. Жанр опери у композиторів Західної Європи XIX – поч. XX ст.
14. Симфонічна та камерно-інструментальна музика: жанрова та стильова характеристика, виконавська школа.
15. Оперні шляхи в східноєвропейській музичній культурі XIX – поч. XX ст.
16. Історичний і соціокультурний контекст і основні тенденції музики другої половини XX – перших десятиліть XXI ст.
17. Особливості світової музичної культури у зв'язку з іншими видами мистецтва, театралізація музичного мислення.
18. Загальний огляд стильових тенденцій музичного мистецтва XX – перших десятиліть XXI ст. у контексті філософських, релігійних, наукових концепцій свого часу.
19. Музичний авангард у світовій музичній культурі XX століття: парадокси та пошуки нових шляхів.
20. Стильове розмаїття музичної культури першої половини XX століття: тенденції імпресіонізму та пізнього романтизму, символізму, експресіонізму, неокласицизму, неофольклоризму.
21. «Нововіденська школа»: естетика, творчі принципи, жанрова і стильова характеристика.
22. Музичний експресіонізм в творчості А. Шенберга і А. Берга.
23. Мінімалізм і серійна техніка у творчості А. Веберна.
24. «Шістка» у контексті французької музичної культури XX століття.
25. Американський музичний мінімалізм та його вплив а європейську музику XX століття.
26. Творчі пошуки нового музично-виразного світу у творчості композиторів-авангардистів світу середини та другої половини XX ст.: полістилістика, мікрохроматика, сонористика, мінімалізм, алеаторика, конкретна і електронна музика, т.і.
27. Індивідуальні особливості стилю провідних композиторів музичного авангарду.
28. І.Ф. Стравінський: зв'язки з новітніми явищами мистецтва, вплив на музику XX століття.
29. Особливості формування музичної культури США в зв'язку з колоніальним типом розвитку країни.
30. Загальна характеристика особливостей прояву ідей постмодернізму у світовій музичній культурі.
31. Прояви ідеї плюралізму в світовій музиці другої половини XX ст. і сучасності.
32. Особливості прояву дифузних процесів між жанрами фольклорної, естрадно-джазової, масової побутової музичної традиції та академічної музики в умовах соціально-історичних подій XX століття та культури сьогодення.
33. Кіномузика видатних композиторів світу: індивідуальне прочитання звукового наповнення кінострічки.
34. Фортепіанна і симфонічна творчість Й. Гайдна у контексті становлення класицистського сонатно-симфонічного циклу. Класичний склад симфонічного оркестру.
35. Еволюційні шляхи жанру фортепіанної сонати В.А. Моцарта і Л. Бетховена на прикладі сонатної творчості композиторів віденської класицистської школи.
36. Новаторська сутність симфонізму В.А. Моцарта (на прикладі 40 симфоній).
37. Героїчний симфонізм Л. Бетховена (на прикладі 5 симфоній).
38. Вокальна і інструментальна творчість Ф. Шуберта у контексті змістовних та стильових рис музичного романтизму.
39. Фортепіанна творчість Ф. Шопена: жанрова система, поетика та музична стилістика.
40. Інструментальна творчість композиторів-романтиків у контексті національних особливостей стилістики (Г. Берліоз, Б. Сметана, Ф. Ліст, Е. Гріг).
41. Жанр опери в творчості композиторів XIX століття (на прикладі однієї з опер Дж. Верді, Р. Вагнера, Ж. Бізе та інших – на вибір).
42. Музичний імпресіонізм на прикладі інструментальних творів К. Дебюсі.
43. Специфіка музичної мови стилю експресіонізму («Місячний П'єро» А. Шенберга та опери «Воццек» А. Берга).
44. Особливості додекафонної техніки у творчості А. Веберна.
45. Новаторство музичного мислення І. Стравінського на прикладі балету «Весна священна».
46. Фольклорне мислення К. Орфа на прикладі сценічної кантати «Carmina burana».

47. Творчий портрет А. Онегера.
48. Творча постать О. Месіана.
49. Західний музичний авангард (на прикладі творчості композиторів-авангардистів – за вибором здобувача освіти).
50. Сучасний виконавець у теренах академічної музики – огляд творчості (за вибором здобувача освіти).

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

<i>Денна форма навчання</i>			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Підготовка есе (інформаційного повідомлення) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів есе (інформаційного повідомлення)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен			50
Всього балів			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

(для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував есе (інформаційне повідомлення) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував есе (інформаційне повідомлення) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, есе (інформаційне повідомлення) та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, есе (інформаційне повідомлення);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	Оцінка за національною шкалою
		екзамен
90-100 (10-12)	A	відмінно
82-89 (8-9)	B	добре
74-81(6-7)	C	задовільно
64-73 (5)	D	
60-63 (4)	E	
35-59 (3)	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34 (2)	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Берегова О. М. Музика XX – XXI століть. Східна Європа та українське зарубіжжя. Підручник для вищих навч. закл. України III-IV рівнів акредитації. Книга перша. Частина перша. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2012. 384 с.
2. Бодак Я. Історія західноєвропейської музики від найдавніших часів до XVII століття: Навчальний посібник / Редакційна колегія: Я. Кеньо, З.Лельо, Б.Пиц. Дрогобич: Коло, 2017. 280 с.
3. Вежневцев І. Л. «Музичний портрет» у творчості Франсіса Пуленка : монографія. Київ : НАКККіМ, 2020. 192 с. кольор. вкл
4. Гнатів Т. Музична культура Франції рубежу XIX-XX ст. Київ : Музична Україна, 1993. 205 с.
5. Дідич Г. С. Історія західноєвропейської музики. Ч. I. Кіровоград, 2005. 226 с.
6. Епохи історії музики в окремих викладах: В 2 ч. / Пер. з нім. та ред.- упор. Ю.Є.Семенов. Ч.1. Арс-антика, Арс-нова, Гуманізм. Ренесанс. Одеса: «Будівельник», 2003. 188 с. Ч.2. Бароко, Класика, Романтика, Нова музика. Одеса: «Будівельник», 2004. 240 с.
7. Іванова І. Л., Куколь Г. В., Черкашина М. Р. Історія опери: Західна Європа. Навч. посібник. Київ : Заповіт, 1998. 384 с.
8. Каплієнко-Ілюк Ю. Історія світової музики. Чернівці: Місто, 2015. 240 с.
9. Медриш І. Світова музична література: підручник. Вип. 1. Чернівці : «Місто», 2016. 280 с.
10. Медриш І. Світова музична література: підручник. Вип. 2. Чернівці : «Місто», 2020. 448 с.
11. Павлишин С. Музика XX століття: Навчальний посібник. Львів : БаК, 2005. 232 с.
12. Фількевич Г. М. Всесвітня історія музики / Навчальний посібник. Київ : Стилос, 2006. 356 с.
13. Чернова І. В., Горман О. П. Зарубіжна музика: історія, стилі, напрями: Навчальний посібник. Львів: НАСВ, 2016. 246 с.

Допоміжна

1. Лисько З. Музичний словник. Київ, 1994. 168 с.
2. Фартінг Стівен. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Харків, 2019. 576 с
3. Шип С. Музична форма від звуку до стилю : навчальний посібник. Київ : Заповіт, 1998. 368 с.
4. Van de Mieroop, Marc; 2004. A history of the ancient Near East. ca 3000-323 BC. Oxford: Blackwell Publishing.

Інформаційні ресурси

1. Карась Г. В. Еволюція художніх стилів в музичному мистецтві. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2018. 103 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/3687.pdf> (дата звернення: 02.05.2023).
2. Он-лайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua>.